

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Artificium insolitum. n. 36.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

Alphonsum Agazzarium Seminarij de vrbē Rectorem, decimo Calendas Ianuarij huius anni datis eas hic recitare operæ pretium erit vt tanti viri testimonio res per se testata illustretur, sunt autem huiusmodi.

XXXV. Admodum Reuerende Domine: Oblatâ mihi hac commoditate mittendi literas, quam auidè expectij (per aliquot enim iam dies copia omnis obstrueta fuit) non potui ad te non scribere pauca de rebus nostris, de quibus haud dubiè breui habituri estis longiorem narrationem. Post omnes disputationes nostras in controuersijs, de quibus audistis, die 20. & vigesimo primo Nouen. b. producti fuere ad tribunal & lætæ Majestatis damnati tredecim Sacerdotes, nimirum, *Edmundus Campianus* Societatis Iesu, *Rodolphus Sherwinus*, *Jacobus Bosgrauus*, *Thomas Fordus*, *Thomas Cottamus*, *Edwardus Kisonus*, *Robertus Ionsonus*, *Lucas Kyrbaeus*, *Alexander Briantus*, *Ioannes Harius*, *Georgius Shirtus*, *Guilielmus Filbeus*, *Laurentius Richardsonus*, & quartusdecimus Iurisprudentiæ studiosus, *Henricus Ortonus*. Horum opinor plus minus octo in Romano Seminarie aliquando fuerunt. Obijciabantur illis multa cum ad tribunal starent, sed præcipuè quod conspirassent cum summo Pontifice Rege Catholico & Duce Florentino de inuadenda Anglia; quod nunquam illis in mentem neque per somnium quidem venit; nam optimè se defendebant in omnibus; Accusatores eorum præcipui erant tres iuuenes qui aliquando Romæ fuerant, *Mindæus*, *Sleddus*, & *Caddæus*, qui neque propter ætatem nec propter conditionem infimam aliquid huiusmodi scire potuissent si factum fuisset, multo minus cum clarissimè apparet ex aliorum responsionibus & factis & ipso rerum euentu nunquam tale aliquid cogitatum fuisse, & reuera isti lycophantas prorsus agere videbantur; obijciendo solum res communes, & quod nihil commune haberet eum huiusmodi crimine; Quod verbi causa, Pontifex illis fauisset; quod cum Cardinalibus quidam illorum locuti fuissent, & similia, quæ planè ostenderent vel metu vel mercede conductos ad accusandum. Videbatur tamen iam antea constitutum vt omnes condemnarentur; Itaq; nulla præualuit defensio quin post aliquot horas altercando consumptas sententia mortis in omnes proferretur, quam illi latissimè admiserunt, & vnusquisque protestatione primùm factâ coram Deo, Angelis, Cælo & terra de sua innocentia quoad obiecta scelera, ostendit singularem quandam consolationem de hac sorte, idque testatus est aliqua scripturæ sacræ sententiâ. *Pater Campianus* altâ voce recitauit, *Te Deum Laudamus*. *Pater Sherwinus*, *Hæc est dies quam fecit Dominus, exultemus & letemur in illa*; Alij alia plenissima consolationis spiritualis proferbant, cum admiratione & commotione omnium qui aderant, ij autem pæne infirmi erant.

XXXVI. Certè, Domine mi, res erat miranda, & quæ omnibus fere stuporem adferebat, videre tot iuuenes post maxima & plurima tormenta Christi causa perlata tam constantet & alacriter mortis læuissimæ iudicium accipere; vnde liberare se minima quadam cessione potuissent;

O 2

Rescribat

Litere Petri
sonij de
morre Cam
piani & So
ciorum,

Hos habue
re occultos
delatores
testes fue
runt alij
publice,

158 f. I Referebat enim Pater *Campianus* eodem in loco audientibus omnibus, non solum vitam & libertatem, verum etiam gratiam summam Reginae, & promotionem oblatam fuisse cuique eorum, si tantum Ecclesias Protestantium adire voluissent, quod penitus recusarunt. Nominabat etiam Pater *Campianus* Praefectum Castri Londinensis praesentem, qui inter alios hoc illis obtulisset, addens ulterius nisi hoc facerent praeter caetera tormenta, digitorum etiam ungues insertis acutissimis acibus auellendos. Quam miserè verò Patrem *Campianum* varijs & exquisitis tormentis exagitassent, apparuit eo die cum prodijt toto corpore concussus, manibus propter vulnera in cruciatu accepta linteis obuolutis, quas nec orti admouere posset; animo tamen permanfit inuictus, & respondit voce firma & alacri & vultu laeto per tres fere horas continuas quibus coram tribunali stetit: Et certè ipsi inimici miris laudibus constantiam prudentiam & modestiam eius extollunt; Innocentiam verò nemo audet illi tribuere propter minacissima edicta quibus omnes iubentur eum existimare proditorem Patriae.

Die primo huius mensis Decembris P. *Campianus* P. *Sherwinus*, & P. *Briantus* tracti fuerunt supini per terram à Castro Londinensi ad Locum supplicij, qui ad tria fere milliaria distat; & dum per plateas Londinenses traherentur multi Ministri illis insultabant; illi verò nihil respondentes hymnos & Psalmos cātabant. Cùm verò ventum est ad locum supplicij, vbi infinita hominum multitudo conuenerat, Pater *Campianus* primus scalam ascendit, & incipiebat aliquid dicere ad populum in illa verba, *spectaculum facti sumus Deo, Angelis & hominibus*: Sed Vice-Comes Londinensis qui executioni praecerat, abrupte statim sermonem prohibuitque loqui; pararet se ad mortem, veniamque rogaret à Regina & Populo de suis in Patriam delictis. Ille respondit se nullius rei esse conciliium, nihil vnquam in Patriam cogitasse; idque satis esse Deo & hominibus notum, moti se tantum ob fidem Catholicam. Confestim prodijt in medium Heraldus quidam ad eam rem paratus, & legit alta voce scriptum quoddam Reginae nomine, quo illa declarari volebat omnibus hos homines non propter Religionem sed propter laesae Majestatis crimina morti tradi; At populus parum ea re moueri visus est, potius suspicari fraudem ex hoc nouo & inusitato artificio. Pater *Campianus* breuissimè rem refutauit; & adijciens pauca sed efficacissima verba ad populum, de fidei Catholicae veritate, & dignitate, mortem laetus obiit; deiecerunt enim eum de scala, & strangulatum in quatuor partes diuiserunt, inspectantibus alijs duobus ad terrorem; sed illi nihil sunt territi: Cùm enim expedito Patre *Campiano* Carnifex cruentis manibus & brachijs ad Patrem *Sherwinum* venisset, ad eum terrendum injiciens illi manus, & dicens, *veni Sherwine, accipe & tu partem tuam*; ille vultu laeto amplexus est Carnificem, & cruorem manuum est osculatus; quâ re valde commotus est populus, & magno murmure extorsit viceComiti veniam vt hic loqueretur quae vellet: Itaque ascendit scalam, & habuit efficacissimam exhortationem; quâ finitâ, inseruit collum laqueo, clamante multitudine, *Bone Sherwine, Dominus Deus recipiat animam tuam*: Durauitque diu ille clamor, nec compesci potuit etiam cùm iam esset mortuus

Artificium
insolitum.

mortuus. Tertius *Briantus* paucis dixit, præter breuem confessionem fidei, & protestationem de innocentia, non solum facti, sed & cogitati aduersus Regnam: Vultu tamen verè innocenti & Angelico (fuit enim iuuenis pulcherrimus, annorum non amplius viginti octo) spectat ores omnes valde commouit, præsertim cum diceret ingenti se gaudio efferri quod Deus eum elegisset, & dignum fecisset qui mortem subiret ob fidem Catholicam; idque in Societate Patris *Campiani*, quem toto animo reuerabatur. Et reuera hunc Iuuenem aduersarij oderant maximè propter Patres Societatis quibus erat intimus, de quibus tamen nihil fieri voluit. in summis tormentis, sed missis clam ex carcere literis petijt ardentissimè in Societatem recipi, narrans miraculum quo Deus illi in medijs cruciatibus adfuit; quarum literarum exemplar credo vos iam recepisse.

XX XIV. Dum hi martyres in partes dissecarentur, omni industriâ Catholicis nitentibus vt aliquas saltem particulas furarentur, sed aduersarij hoc præcauentes diligentiam magnam adhibebant. Vnus tamen Iuuenis nobilis ingens se inter alios permisit ludariolum suum in terram cadere vt imbutum sanguine P. *Campiani*, vel sic aliquid sanguinis acciperet; sed res statim animaduersa fuit & ille comprehensus est, & in custodiam traditus: Dum tamen ille prehenderetur, in tumultu alter nactus opportunitatem abscidit digitum eiusdem *Campiani* & abscondit. Cumque illud etiam animaduertetur, licet magna facta sit inquisitio, inueniri tamen non potuit qui fecerat: Alter iuuenis cum videret nihil furtum auferri posse, obtulit secreto octoginta aureos, seu viginti libras nostrates, carnifici pro vno solo articulo digiti Patris *Campiani*, sed non est aulus dare; Vestes eorum valde quæruntur à Catholicis vt pecuniâ redimantur, sed hæcenus nihil potuit obtineri. Existimatur aduersarios velle omnes comburere, nè aliquid in manus Catholicorum veniat.

Statim ab horum morte aliud nouum Ediçtum typis excusum, & publicatum est, ne quis existimaret illos ob Religionem interijisse; quod nunquam antea factum est in Anglia hominibus Iudicio publico damnatis: Alij vnde cum nondum plexi sunt, sed seruantur, vt dicitur, vt varijs in locis, maximè verò in vniuersitatibus & oppidis maritimis moriantur, ad maiorem horrorem cæteris incutiendum. Pater *Personius* valde quæritur ab aduersarijs; & iam constans rumor est illum esse captum; vnde magnæ gratiæ aguntur à ministris. Quatuor viri nobiles quorum in ædibus Pater *Campianus* fuisse creditur (licet res probari non possit) in nouem millibus aureorum damnati sunt, & in alios inquiruntur apud quos fuisse suspicio est. Inquirunt etiam diligentissimè in omnes qui reculant adire Ecclesias protestantium, & secundum nuperam legem soluere debent octoginta aureos in singulos mentes; multos etiam bonis fere omnibus exuerunt, vergitque sanè res ad maximas angustias. Catholicis tamen per Dei gratiam constantissimi sunt cælesti consolatione imbuti.

Ex his videre est quâ animi præparatione ad nos venite debeant fratres nostri,